Ministerie van VWS helpt ouder bij ingrijpen Jeugdbescherming Noord
Erik Bloem • 18 juli 2025, 6:00 • Groningen

Ambtenaren van VWS willen dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd ingrijpt bij JB Noord.

Ambtenaren van VWS willen dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd ingrijpt bij JB Noord. Foto: ANP

De druk op Jeugdbescherming Noord loopt verder op. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) hielp een moeder af te dwingen dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd ingrijpt bij de organisatie die kinderen in Groningen en Drenthe moet beschermen.

Ambtenaren van het ministerie van VWS werkten de afgelopen maanden aan een juridisch verzoek dat moet leiden tot ingrijpen bij Jeugdbescherming Noord (JB Noord). VWS stelde het verzoek tot handhaving op voor een moeder, die het vervolgens indiende bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

Eerste gesprekken met VWS vonden plaats in april
In april vonden de eerste gesprekken plaats tussen de moeder, haar partner en de ambtenaren van VWS. Aanleiding daarvoor waren de meer dan honderd e-mails en verzoeken die het stel op grond van de Wet Open Overheid (WOO) had ingediend bij de ministeries van Volksgezondheid (VWS) en Justitie (JenV).

Omdat de vrouw en haar partner niet als doel hadden om informatie los te krijgen bij VWS, maar vooral wilden dat er werd ingegrepen bij JB Noord, ontstond het idee bij de WOO-ambtenaren van VWS om samen met de vrouw een handhavingsverzoek op te stellen. Dat kon ze vervolgens zelf indienen bij de IGJ. Toen het stel opperde dat daar toch niets mee zou gebeuren, kregen de twee te horen dat dit wel zo zou zijn. „Als wij in the picture zijn, loopt het minder snel vast", stelde een VWS-ambtenaar eind april in een telefoongesprek. „Omdat wij dan gaan vragen: hé hoe staat het ermee? Is er nog wat mee gebeurd?"

Het ministerie van VWS meldt in een reactie dat de vrouw en haar partner zelf een handhavingsverzoek hebben opgesteld voor de IGJ. „Vanuit VWS, afdeling WOO, is vanuit een klantgerichte houding een concept-aanvulling gedaan om de juridische rechtspositie van verzoeker te versterken." Een woordvoerder van de IGJ zegt niet in te kunnen gaan op de inhoud en afhandeling van specifieke handhavingsverzoeken. Wel stelt ze dat de IGJ onderzoek moet doen als een belanghebbende, zoals deze vrouw, een onderbouwd opgesteld handhavingsverzoek doet. „Hoe invulling gegeven wordt aan het onderzoek bepaalt de IGJ zelf." JB Noord is donderdagmiddag door DVHN benaderd, maar kon geen reactie geven.

Moeder van twee dochters

De moeder die het handhavingsverzoek heeft ingediend heeft twee dochters. De vader van de meisjes verkrachte de vrouw volgens haar tijdens hun relatie en hij wilde dat ze seks had met andere mannen terwijl hij via de camera toekeek. Ook filmde hij haar zonder dat ze dat wist. Zelf woonde de man toen tijdelijk bij een andere vrouw. De vrouw is gevlucht met haar dochters en heeft inmiddels een nieuwe partner. Ze woonden twee jaar lang op een adres dat niet gedeeld mocht worden met haar ex-partner.

De vrouw heeft aangifte gedaan tegen de man vanwege verkrachting en stalking. De politie wilde de aangifte in eerste instantie niet onderzoeken, maar werd daar via een artikel 12 procedure die de moeder aanspande bij het hof toe gedwongen. De telefoon van de man is daarna in beslag genomen en hij is verhoord. De uitkomst hiervan is voor de ouders nog onbekend.

Door de situatie raakte Veilig Thuis en later Jeugdbescherming Noord betrokken. Sindsdien zegt de vrouw in een nachtmerrie te zijn beland. In plaats van de vrouw te beschermen tegen haar ex-partner, stuurde Jeugdbescherming Noord aan op omgang tussen de kinderen en hun vader. De vrouw vond dit erg spannend, omdat ze bang was dat de man ook haar dochters niet goed zou behandelen. Toen de vrouw volgens Jeugdbescherming Noord niet wilde meewerken, werd de vrouw door jeugdbeschermers onder druk gezet.

JB Noord wilde meisjes uithuisplaatsen bij vader

Op een middag rammelden jeugdbeschermers aan de achterdeur van hun huis. Het gezin was niet thuis en had dat ook verteld aan de jeugdbeschermers, omdat er een begeleide omgang gepland stond met de vader. De meisjes waren ziek en verbleven bij hun opa en oma. Jeugdbescherming Noord nam aan dat de vrouw vluchtgevaarlijk was, maar deelde die zorgen niet met de vrouw en haar partner.

De jeugdbeschermers schakelden wel de politie in. Die klopten die avond ook hard op de achterdeur, maar niemand was thuis. 's Avonds laat werden de kinderen van 7 en 10 wakker gemaakt bij hun opa en oma waar ze op dat moment verbleven. Agenten zetten de meisjes in hun pyjama's op de foto om aan Jeugdbescherming Noord te kunnen bewijzen dat ze nog in Nederland waren en in goede gezondheid.

Bij het gerechtshof in Leeuwarden verzocht Jeugdbescherming Noord daarna de kinderen uit huis te plaatsen bij de vader, omdat de moeder niet goed meewerkte aan contact met de vader. Een jeugdbeschermer vertelde de ouders dat dit een reactie was op klachten die de moeder een dag eerder had ingediend bij het bestuur van Jeugdbescherming Noord. De jeugdbeschermers waren nog nooit bij het stel thuis geweest.

De raadsheer – de rechter bij het Hof – en de Raad voor de Kinderbescherming waren verbaasd over het verzoek. Maar de advocaat van het stel adviseerde de moeder en haar partner wel alvast afscheid te nemen van de kinderen, omdat het volgens de raadsvrouw kon zijn dat jeugdbeschermers de kinderen alvast zouden ophalen. Het leidde tot paniek en verdriet bij de meisjes en hun moeder. Het verzoek werd uiteindelijk niet toegewezen. Ook de dochters zagen niets in een verhuizing naar vader.

Honderden klachten bij VWS, en WOO-verzoeken
De man en de vrouw lieten het er niet bij zitten en besloten gaandeweg klachten in te dienen over de gang van zaken bij JB Noord en de rechtbank Noord-Nederland. Ook deden ze WOO-verzoeken bij gemeentes in Groningen en Drenthe en bij de ministeries van VWS en JenV. Op het ministerie van VWS kreeg een oplettende ambtenaar die verzoeken onder ogen en besloot om contact te leggen met de ouders. De ambtenaar kwam erachter dat ze niet zozeer op zoek waren naar informatie, maar naar een partij die kon ingrijpen bij Jeugdbescherming Noord. Daarom besloot de VWS-ambtenaar de hulp van juristen in te schakelen en een waterdicht handhavingsverzoek op te stellen dat de IGJ niet zomaar naast zich neer kan leggen.

Omdat het lang duurde voordat de VWS-ambtenaren over de brug kwamen met het handhavingsverzoek, besloot de vrouw op 5 juni zelf alvast zo'n verzoek neer te leggen bij de inspectie. Daarin vragen ze de IGJ om in te grijpen bij JB Noord omdat er niet gewerkt wordt met vaste jeugdbeschermers, maar met freelancers die zich nauwelijks verdiepen in hun dossier. Dat is in strijd met de Jeugdwet, stellen zij.

Begin juli kwam VWS ook over de brug met een handhavingsverzoek. Ze complimenteerden de vrouw met haar eerste verzoek, en hadden speciaal daarvoor een aanvulling geschreven die de kans moest vergroten dat de IGJ het verzoek daadwerkelijk inwilligt en in gaat grijpen bij JB Noord.

Plicht tot handhaving
De VWS-ambtenaren benadrukken in hun handhavingsverzoek de 'beginselplicht tot handhaving'. Ze schrijven dat bij een overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om handhavend op te treden – in dit geval de IGJ – in de regel van deze bevoegdheid gebruik moet maken. 'Alleen onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden gevraagd dit niet te doen', schrijven de VWS-ambtenaren.

De ambtenaren van VWS wijzen de IGJ in het verzoek onder meer op inadequate rapportages van JB Noord, het weglaten van relevante informatie en het verdraaien van feiten. Ook stellen ze dat er omgangsregelingen zijn opgelegd door JB Noord zonder voorafgaand veiligheidsonderzoek, 'ondanks duidelijke signalen van seksueel geweld, huiselijk geweld en stalking (waarover de rechter binnenkort uitspraak doet)'.

Ook wijzen de ambtenaren de inspectie op het inzetten van proefomgang met de vader onder begeleiding van JB Noord-medewerkers, terwijl die naar de moeder toe werden voorgesteld als onafhankelijke gedragsdeskundigen. De inspectie moet binnen acht weken reageren op een dergelijk verzoek.

*In een eerdere versie van dit artikel stond dat het ministerie van VWS 'eist' en 'wil' dat de IGJ ingrijpt bij JB Noord. Dat wekt ten onrechte de suggestie dat VWS als verantwoordelijk ministerie iets kan eisen van de inspectie. Dat is niet zo. De IGJ is weliswaar onderdeel van het ministerie, maar opereert onafhankelijk. De ambtenaren van VWS hebben wel een aanvulling opgesteld op het handhavingsverzoek van moeder die de kans zo groot mogelijk moet maken dat de IGJ handhavend optreedt bij JB Noord.

Reactie van VWS na publicatie
„Het ministerie van VWS vindt het belangrijk dat de burger wordt gehoord en binnen de overheid op weg wordt geholpen. Bij een handhavingsverzoek van een ouder aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) heeft VWS gekeken of het verzoek voldoet aan de minimale wettelijke eisen. Dat bleek niet het geval. VWS heeft de betreffende ouder geholpen om het verzoek op een aantal punten aan te vullen zodat het voldeed aan de wettelijke eisen.

VWS vervult geen inhoudelijke rol bij een behandeling van een handhavingsverzoek. Die bevoegdheid ligt uitsluitend bij de IGJ vanuit haar inhoudelijke en onafhankelijke rol."

Inspectie doet ook al onderzoek
De Inspecties Gezondheidszorg en Jeugd en Justitie en Veiligheid doen gezamenlijk onderzoek naar JB Noord omdat het de kwaliteitsnormen niet haalt. In een raadsbrief aan de gemeente Assen schreef het college dat de IGJ vorige week nog een gesprek met JB Noord heeft gehad over de bevindingen van de Inspectie. Het college liet aan de raad weten te verwachten dat het rapport van de IGJ over JB Noord op zijn vroegst begin augustus gepubliceerd zal worden. Daarnaast komt er een overkoepelend rapport over het toezicht op vijf gecertificeerde instellingen – waaronder JB Noord – waar de IGJ verdiepend toezicht heeft ingesteld. Dat rapport wordt pas in september verwacht.

Verantwoording
Deze krant heeft inzage gekregen in documenten, geluidsopnames, video's en andere bronnen. Dit materiaal bevestigt de gebeurtenissen die de vrouw en haar partner beschrijven en waarover het handhavingsverzoek is ingediend bij de IGJ.